

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chov koní - Ošetřování koní

Název školy	SŠHS Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Petr Zaoral
Název šablony	III/2 – inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název DUMu	CHK.4320.2H
Stupeň a typ vzdělávání	Odborné vzdělávání (gymnazijní)
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda
Vzdělávací obor	Chov koní
Vzdělávací okruh	Ošetřování koní
Druh učebního materiálu	Prezentace, list, test
Cílová skupina	Žák, 16 - 19 let
Anotace	Prezentace seznamuje žáky s ošetřováním, mytím, plavením, bandážováním koní
Speciální vzdělávací potřeby	Dataprojektor
Klíčová slova	Chov koní, mytí, plavení, podestýlání, bandážování.
Datum	Datum vytvoření 11. 3. 2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OŠETŘOVÁNÍ KONÍ

Spočívá v čištění srsti, hřívý a ocasu, mytí, plavení, příkrývání, stříhání, podestýlání, ochraně proti hmyzu, ošetřování kopyt a končetin.

a) Čištění a ošetřování srsti

Spočívá k odstraňování prachu ze srsti a kůže, potu a nečistot. Kůň se uváže a čistí rýžákem, hřebenem, hadrou a hřebílkem se vyčesává prach. Kůň se čistí každé ráno pokud možno venku (ve stáji musíme větrat), nikdy nečistíme při krmení začínáme z levé strany (kartáč v levé ruce, hřebílko v pravé). Začínáme od hlavy, krk, plece, tělo, přední a zadní končetiny. Nejdřív očistíme rýžákem hrubé nečistoty, pak žiňovým kartáčem zbytek. Hlavu jen žiňovým kartáčem a hadrem. Oči a nozdry se otírají houbou. Hřívu rozčesáváme hřebenem, když chceme aby byla hřívá na jedné straně, hodíme přes hřívu mokrý pytel.

Mytí, koupání a plavení koní

Mytí = musí být při něm voda teplá 30-36°C (nemyjeme v chladném prostředí). Po umytí zbavíme koně stěrkou přebytečné vody a jak ho provádíme

Koupání = provádíme v létě, nejlépe v tekoucí vodě (aspoň 15°C). Kůň nesmí být uhřátý. Koupeme nejdéle 20 min. A pak ho setřeme. Stříkáme-li koně hadicí, začneme od noh, pak těla a nikdy hlavu

Brodění, Plavení = snažíme si vybrat místa s rovným a písčítým dnem. Plaví se bez postrojů a sedel (neplaví se koně nažraní, uřícení a březí). Je-li na koni jezdec, musí ho vést tak, aby kůň natáhl hlavu i krk. Nejlepší je plavit navečer. Plavení je pro koně relax.

Dekování koní

Chrání koně před deštěm, zimou. Příkrývají se jen tehdy, musí-li stát venku delší dobu v průvanu nebo ve studené stáji a nelze je osušit. Proti dešti se používají nepromokavé příkrývky, které mají chránit hlavně hřbet a bedra. Proti hmyzu se používají síťové čabráky které mají chránit hlavně krk a prsa. Koně se taky příkrývají při transportu. Dnes se spíš používají příkrývky které mají řemeny šikmo pod břichem a netlačí

Ochrana proti hmyzu = Hlavně v letních měsících při práci venku se tělo koně natírá repelenty

Stříhání srsti = Umožňuje důkladnější čištění a ošetřování kůže a pomáhá při odvlhčování. Stříhání se zvláštěmi nůžkami nebo strojky. Neměla by se stříhat hřívá a ocas protože je chrání před hmyzem a sluncem. Nemá se stříhat hmatové chloupky!! Nedoporučuje se stříhat rousy, jsou přirozenou ochranou proti vlhku.

Podestýlání - podestýlka musí být suchá, měkká a teplá. Nejlepší je žitná a pšeničná sláma (celá, nebo nařezaná na 20-30cm, spotřeba na 1 den a 1 kus je 3 kg)

Ošetřování a ochrana končetin

Suché a vyčištěné končetiny se očistíme kartáčem a při větším znečištění se omyjí vlažnou vosou a osuší. V zimě se chrání před sněhem vtíráním tuku do spének a patek. Po velké námaze se končetiny masírují a bandážují. Protože náhlý klid zmírňuje krevní oběh.

Masáž

Se dělá rukou, utěrkou nebo věchtem sena a k lepšímu účinku se noha natírá lihovými roztoky s přísadami podporujícími krevní oběh

Bandážování

Je to ochrana dolní části končetiny při skákání a transportu. Bandáže jsou 1,8 až 3m dlouhé a 10-15cm široké. Můžou být vlněné látky nebo elastického materiálu a při bandážování musíme dbát na to aby nedošlo k odkrvení, otlakům a omezení pohybu. Noha musí být čistá a srst uhlazená. Nejlepší je Sandownova bandáž kdy polovina je vlněná a druhá pol. bavlněná. Noha je zabalená nejdřív měkkou vlnou a pak dotažená bavlnou a má to dobrý vliv na šlachy. Rozlišujeme:

1. Preventivní bandážování

které omezuje možnost zranění šlach a spének

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Tepelné zábaly

rozšiřují se cévy a tím jsou šlachy, spěnky a kopyta dobře prokrvované

3. Studené zábaly

Které způsobují zužování cév a zabraňují překrvení při zánětech. Průměrná délka bandážování je cca 2 hodiny

- Bandáže se dají nahradit tzv. Kamašemi. Chrání nohy koně a proti vnějším zraněním. Dávají se na přední i na zadní nohy. Vyrábí se z plsti, kůže. Zásadně se zapínají na vnější straně nohy a konce řemíků směřují dozadu a nejdřív se zapíná prostřední pak vrchní a nakonec spodní.
- Strouhavy - využívají se hlavně u skokových koní a koní pro všestrannost. Chrání zadní spěnkové klouby a zapínají se stejně jak kamaše
- Zvony - se používají nad kopyty a chrání citlivé kraje korunky a patky zabraňují zasažení korunek zadními nohama
- . Mohou se využít i k ochlazení nohy na 12 hod.

Přehled použité literatury:

Dušek, Jaromír. Chov koní. Druhé. Praha: Brázda, s.r.o., 2007. 404. 80-209-0352-6.

Test:

- 1) K čemu slouží bandážování- **při skákání a transportu**
- 2) K čemu jsou dobré tepelné zábaly- **rozšiřují se cévy a tím jsou šlachy, spěnky a kopyta dobře prokrvované**
- 3) Co se nesmí stříhat-**hmatové chloupky**